

پروژه‌ی لایه‌های سطح ۲/ بذر فلز/ محمد حسن زاده / ۱۴۰۲

عنوان پروژه: لایه‌های سطح ۲ مطالعاتی بر حاشیه‌ی صنعت نفت مقدمه:

این پروژه، مواجهه‌ی پدیده‌ی نفت در تقابل با زیست اجتماعی و طبیعی مردمان جنوب است. پدیده‌ی نفت باعث تغییرات و تأثیرات بسزایی بر زیست مردمان جنوب (تغییر اقلیم، ساخت کارگاه‌های صنعتی و کمپ‌های کارگری و ایجاد حاشیه‌های بسیار محروم در کنار میدان‌های نفتی) و بازتعریف طبیعت جنوب دارد. این پروژه به زیست اجتماعی و طبیعی مردمی اشاره دارد که زندگی انسانی و غیرانسانی آنها تحت‌تأثیر عمیق و دائمی کشف و استخراج نفت قرار گرفته و بر آینده‌ی میهم آن‌ها تا به امروز سایه انداخته است.

پروژه‌ی پیش‌رو در ادامه‌ی پروژه‌های پیشین هنرمند «نفت: ارتفاع عمق» و «غنائم طبیعی» است. در واقع اگر سیر این پروژه‌های هنری را بررسی کنیم، از کل به جز و بالعکس در حرکت بوده است. در «نفت: ارتفاع عمق» سعی بر این بود که تبارشناسی و هستی‌شناسی پدیده‌ی نفت در نسبتش با طبیعت و انسان مورد بررسی قرار گیرد. سه‌گانه‌ی تعریف‌شده در «نفت: ارتفاع عمق» با تمرکز بر حاشیه‌ی صنعت نفت در جنوب غربی ایران شکل گرفت و تصویر گسترده‌تری از این منظر تاریخی، اجتماعی (تبارشناسی تاریخی، طبیعی، اجتماعی، ظهور استعمار، همزمانی ورود مدرنیته به ایران با کشف نفت) را نشان می‌داد.

پروژه‌ی غنائم طبیعی با تمرکز بر دو اپیزود شکل گرفت، اپیزود اول بر ورود بریتانیایی‌ها در سرزمین‌های جنوبی برای کشف و استخراج نفت و همچنین کشف، طبقه‌بندی و استخراج گیاهان بومی برای نگهداری در آرشیو بزرگ باغ‌های سلطنتی کیو تمرکز داشت. در مقابل، با نگاه کردن به عوامل مکانیکی-تکنیکی تمرکز بر گروه‌های کوچک جامعه‌ی کارگری (اغلب بازنشسته‌های کارگری شرکت نفت) بود که دست به آرشیو ابزار-اشیاء می‌زدند. در اپیزود دوم غنائم طبیعی دقیق شدن بر ماده‌ی نفت، منظره‌های نفتی و گیاهان مقاوم بومی بود که در مقابل این تغییر منظر مقاومت می‌کردند. در پروژه‌ی غنائم طبیعی هنرمند سعی در تشریح وضعیتی داشت که گونه‌ای از مواجهه، هم‌زیستی و بده‌بستان میان نیروهای درون و بیرون را می‌توان در آن مشاهده کرد.

دو پروژه‌ی پیشین سعی داشته‌اند تبارشناسی و هستی‌شناسی مفهوم نفت (در مواجهه با مفهوم استعمار) و تأثیرات آن بر زیست اجتماعی و طبیعی مردمان جنوب (جنوب غربی) را بررسی کند، اما با گذشت آن سال‌های دور، و بعد از ملی شدن صنعت نفت در ایران ما با اختلاف طبقاتی شدیدی در تولید و توزیع این ثروت ملی روبرو بوده‌ایم. چیزی که مردمان جنوب از آن رنج می‌برند مفهوم عادی‌شده‌ی استثمار است. تمرکز در پروژه‌ی پیش‌رو در بخش اول (بذر فلز) بر این اختلاف طبقاتی، حاشیه‌نشینی و فقر مدام استوار است.

لایه‌های سطح ۲ بخش اول: بذر فلز

در اینجا مشخصاً ما از حاشیه‌ای‌ترین بخش صنعت نفت در جنوب غربی ایران سخن می‌گوییم. این مکان‌ها حاشیه‌های بسیار دور و فراموش‌شده‌ای هستند که در حدود سال‌های ۱۳۱۱ به‌عنوان کمپ‌های کارگری برای اکتشاف و استخراج نفت به وجود می‌آیند. به دلیل طبیعت صعب‌العبور برای رفت‌وآمد کارگران، این کمپ‌ها در نزدیکی میدان‌های نفتی ساخته می‌شوند. اما در واقع این میدان‌های نفتی در زمین‌های اجدادی این مردمان کشف می‌شوند. در این میان اکثریت گسترده‌ی روستاییان و عشایر از رهگذر سیاست حصارکشی‌های اجباری از زمین جدا می‌شوند. زمین‌ها از دست رفته و آنها چاره‌ای جز کار طاقت‌فرسا برای اکتشاف و استخراج نفت نمی‌بینند و به یکباره با تناقضی شگفت روبرو می‌شوند. آنها در طول قرن‌ها در همزیستی با طبیعت، طبیعت را در سطح (زمین) معنا می‌کردند، بر سطح آن (کشاورزی، دامداری، کشف گیاهان بومی) زندگی می‌کردند و با نگاه کردن به آن منظره‌های تا ابدیت گسترده در تخیل خود، گیاه، قالی و زین‌های اسب می‌بافتند. و حالا این همه به یکباره از دست می‌رود و عمق سر برمی‌آورد. نفت سر برمی‌آورد. بذر فلز شکوفا می‌شود. در سال‌های اولیه با خوشبینی به آینده‌ی مبهم خود نگاه می‌کردند، ولی رفته‌رفته بر آنان آشکار شد که سهمی از ماده‌ی کشف‌شده در عمق ندارند. و باز همان سطح است، سطحی که دیگر به آن دسترسی ندارند. برای نسل‌های بعدی پسماندهای صنعتی، مشعل‌ها و دود بخش جدانشدنی از منظره‌های آن‌ها می‌شود.

با این مقدمه تمرکز پروژه‌ی لایه‌های سطح بر سه بخش استوار است:

۱. بذر فلز: پسماندها.

۲. درون دود: زمین سوخته، منظره‌های نفتی.

۳. تخیل خاک: تمرکز بر گیاهان وحشی و مقاوم.

مشخصاً در اینجا تمرکز هنرمند بر بخش اول (بذر فلز) بخش ورودی و تحقیقاتی می‌باشد.

تمرکز این بخش به پسماندهای صنعتی به‌جامانده از صنعت نفت است که در دستان مردمان حاشیه‌نشین محروم تبدیل به ابزاری (هاون) پیشاتاریخی می‌شود. هاون ابزاری ست که می‌توان ریشه‌های آن را در انسان خوراک‌جو جستجو کرد. به تعریفی این پسماندهای به ابزار (هاون) تبدیل‌شده را می‌توان استعاره‌ای در نظر گرفت که به سادگی می‌خواهد واقعیت یک پدیدار را آشکار کند. محرومیت، حیات برهنه، انسان به انقیاد کشیده‌شده در حاشیه، حاشیه صنعت نفت در جنوب غربی رشته کوه‌های زاگرس.

این پسماندهای صنعتی تغییرکاربری‌شده از دو گروه تشکیل می‌شوند، بخشی از خطوط، انتقال برق و بخشی از خطوط انتقال نفت و گاز است. این خطوط برای کشف و استخراج نفت به دورترین نقاط کشیده می‌شوند و پس از پایان عملیات کشف، استخراج و بهره برداری و بلوکه کردن چاه‌ها به حال خود، در وضعیتی آخالزمانی در طبیعت رها می‌شوند. و این زمانی‌ست که حاشیه‌نشینان از راه می‌رسند و از این پسماندها به اشکال متفاوت (حصارکشی، خانه‌سازی و ساخت ابزارهای اولیه) استفاده می‌کنند. و با خلاقیتی مثال زدنی از این پسماندها، ابزارهایی (هاون) ساده و کاربردی می‌سازند که به جرئت می‌توان آن را هنری مکانیکی دانست. هنری که از دل ماده قابل لمس بدست می‌آید.

Aerial images of Abshirin village and oil exploitation unit number one.

تصاویر هوایی از روستای آب شیرین و واحد بهره‌برداری نفت شماره یک.

اطلاعات مکان: روستای آب شیرین

روستای آب شیرین در فاصله ۲۰ کیلومتری جنوب شرقی شهر گچساران در منطقه‌ای به نام سقلاتون می‌باشد. سقلاتون در واقع کوه نسبتاً بزرگی است که در آنجا نفت در سال ۱۳۱۱ به بهره‌برداری رسیده است. این واحد بهره‌برداری نفت (واحد بهره‌برداری نفت شماره یک گچساران) با ظرفیت تولید ۲۴۵ هزار بشکه نفت در روز، روزانه ۱۵۷ هزار بشکه را از ۶۷ حلقه چاه جمع‌آوری و تفکیک می‌کند. و همچنین روزانه بیش از ۱۰۴ میلیون فوت مکعب گاز تولید می‌کند. روستای آب شیرین با جمعیت یک‌هزار و هشتصد و پنجاه نفری ۱۰۰ سال پیش محل سکونت شده است. (سکونت اولیه باکمپ‌های کارگری شروع شده و در ادامه خانه‌های روستایی ساخته می‌شوند). آلودگی شدید هوای حاصل از مخازن نفتی، وجود کانال‌های سیلاب ساماندهی نشده، بیکاری افسارگسیخته و معابر خاکی، بیانگر فقر و محرومیت این مکان است.

Location Information: Abshirin Village

Abshirin village is 20 km southeast of Gachsaran city in an area called Saqlaton. Saqlaton is actually a relatively large mountain where oil was exploited in 1932. This oil exploitation unit (Gachsaran Oil Exploitation Unit Number One) with the capacity to produce 245 thousand barrels of oil per day, collects and separates the output of 157 thousand barrels from 67 wells. It also produces more than 104 million cubic feet of gas daily. The village of Abshirin, with a population of one thousand eight hundred and fifty people, was settled 100 years ago. Severe air pollution from oil tanks, unorganized flood canals, high unemployment rate and dirt roads indicate the poverty and deprivation of the residents of this place.

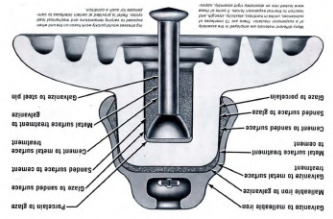
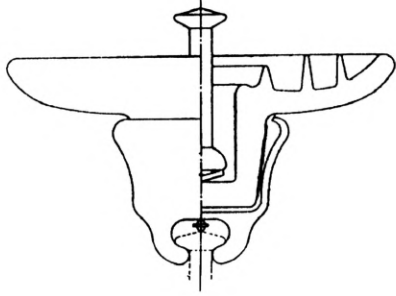
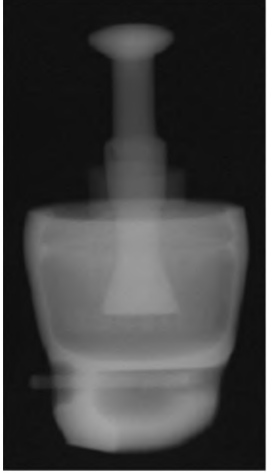

Images of residual (insulator or isolator) left from power transmission lines on the way to oil fields.

تصاویر پسماندهای (مقره یا ایزولایتر) رهاشده از خطوط انتقال برق در مسیر میدان های نفتی.

اطلاعات بخش هاون بخش ۱: انتقال خطوط برق

مقره یا گیره چینی یا ایزولایتر نوعی عایق الکتریکی است که برای اتصال کابل‌های برق با برج انتقال برق بکار می‌رود. در خطوط انتقال نیرو لازم است هادی‌های تحت ولتاژ به نحوی از برج‌ها ایزوله شوند و برای این کار از مقره‌ها استفاده می‌شود. وظیفه‌ی اصلی مقره‌ها ایزوله کردن هادی از بدنه‌ی برج است. مقره‌ها انواع مختلفی دارند و برای کاربردهای متفاوتی (در خطوط انتقال برق) استفاده می‌شوند. نوع مقره‌ای که در تصویر دیده می‌شود از نوع بشقابی است. هر مقره‌ی بشقابی از یک دیک بشقابی از جنس چینی (نوعی سرامیک) یا شیشه تشکیل شده که در قسمت بالایی آن، یک کلاهدک چدنی گالوانیزه توسط سیمان مخصوصی به نام آلومینا (که مقاومت الکتریکی زیادی دارد و از استقامت مکانیکی و چسبندگی بالایی برخوردار است) به شیشه یا چینی متصل شده است. در واقع حاشیه‌نشینان، با شکستن دیک بشقابی و سپس خارج کردن ماده‌ی مقاوم آلومینا از کلاهدک چدنی، کلاهدک را تبدیل به هاون می‌کنند.

Mortar section information

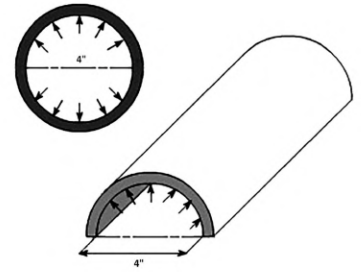
Part 1: Transmission of power lines

Insulator or Chinese clip or isolator is a type of electrical insulation that is used to connect electric cables with the power transmission tower. In power transmission lines, it is necessary to isolate the conductors under voltage from the towers in some way, and insulators are used for this purpose. The main function of insulators is to isolate the conductor from the body of the tower. There are different types of insulators, and they are used for different applications in power transmission lines. The type of insulator seen in the picture is plate insulator.

Each plate insulator consists of a plate made of porcelain, a type of ceramic or glass, and in its upper part, a cast iron cap galvanized by a special cement called alumina, which has high electrical resistance and mechanical strength and high adhesion, is attached to glass or porcelain.

بخش ۲: انتقال خطوط لوله‌ی نفت و گاز

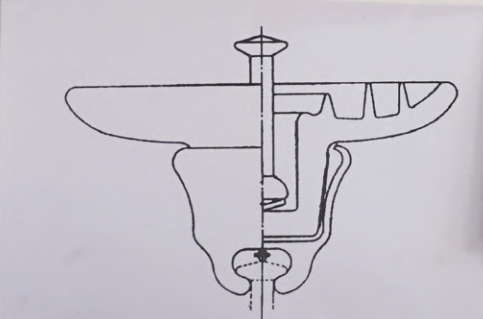
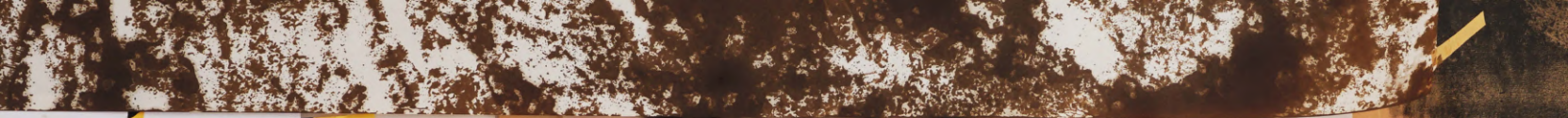
لوله‌های مورد استفاده در صنایع نفت، گاز و پتروشیمی به دو نوع لوله‌ی درزدار(جوشی) و لوله‌ی بدون درز(مانیسان) تقسیم می‌شوند. لوله‌ی بدون درز از طریق نورد یا کشش شمش تولید می‌گردد و نوع لوله‌ی موردنظر در تصاویر از این نمونه است. حاشیه‌نشینان از این لوله‌های فرسوده که دیگر مورد استفاده نیستند و به‌عنوان پسماند در طبیعت رها می‌شوند برای تهیه هاون استفاده می‌کنند. لوله‌ها را به قطعات مورد نظرشان برش می‌زنند و برای پوشاندن یک طرف لوله (قسمت تحتانی) از ورقه های فلزی تخت استفاده و به کف لوله جوش می‌زنند. و از شمش‌های فلزی توپر و با وزن بالا (قطر پنج سانتی‌متر) برای دسته‌ی هاون استفاده می‌کنند. بیشترین کاربرد این لوله‌ها برای جداسازی نفت و گاز در چاله‌های نفتی در کنار چاه‌ها می‌باشد.

Part 2: Transmission of oil and gas pipelines

Pipes used in oil, gas and petrochemical industries are divided into two types: seamed pipe (welded) and seamless pipe (Mannesmann). The seamless pipe is produced by rolling or stretching the ingot, and the desired pipe type in the pictures is of this sample. Marginal residents use these worn-out pipes, which are no longer used and are left as waste in nature as a raw material for mortar. They cut the pipes into the parts they want and use flat metal sheets to cover one side of the pipe (lower part) and weld them to the bottom of the pipe. And they use full and heavy metal ingots (diameter of five centimeters) for mortar handles. The most common use of these pipes is to separate oil and gas in oil pits next to wells.

Archives of the National Institute of Health

The focus of this section is on the industrial waste left from the oil industry, which becomes a prehistoric tool (mortar) in the hands of the marginalized people. Mortar is a tool whose roots can be found in a person who is looking for food. From one point of view, turning these residues into tools (mortar) can be considered a metaphor that simply wants to reveal the reality of a phenomenon. Deprivation, naked life, obedient man on the margins, the margins of the oil industry in the southwest of the Zagros Mountains.

These repurposed industrial residues consist of two groups.

Part of it is electricity transmission lines and part of it is oil and gas transmission lines. These lines are stretched to the farthest places to discover and extract oil, and after the end of discovery, extraction and exploitation operations and blocking the wells, they are left in nature in an apocalyptic state.

And this is when the marginalized people come and use these residues in different ways (fencing, building houses, making basic tools). And with exemplary creativity, they make simple and practical tools (mortars) from these residues, which can be called mechanical art, an art that is obtained from the heart of tangible matter.

Surface Layers (2)

First part: Metal Seed

Here, we are obviously talking about the most marginal part of the oil industry in the southwest of Iran. These places are very far and forgotten margins that were created around 1932 as labor camps for oil exploration and extraction. Due to the difficulty of workers' commuting routes, these camps are built near oil fields. But in fact, these discovered oil fields are in the ancestral lands of these people. In the meantime, the vast majority of villagers and nomads are separated from the land due to the policy of forced fences. The lands are lost and they have no choice but to work tirelessly to explore and extract oil, and they suddenly face a surprising contradiction. During centuries in coexistence with nature, they understood nature on the surface (earth), lived on its surface (agriculture, animal husbandry, discovery of native plants) and, by looking at those landscapes extending to eternity in their imagination, they weaved rugs, carpets, and horse saddles. And now all this is lost at once and the depth of the head is found. The oil comes out. The seed of metal blossoms. In the early years, they looked optimistically at their uncertain future, but gradually it became clear to them that they did not have a share of the material discovered in the depths. And it is the same surface again, a surface that they no longer have access to. For the next generations, industrial waste, torches and smoke will become an inseparable part of their landscapes.

With this introduction, the focus of the "Surface Layers" project is based on three parts.

1. Metal Seed (Residues)
2. Inside the Smoke (Scorched Earth, Petroleum Landscapes)
3. Imagination of the Soil (Focusing on Wild and Resistant Plants)

Obviously, here the artist's focus is on the first part (Metal Seed), the input part and the research part.

The "Natural Trophies" project was formed by focusing on two episodes, the first episode focused on the arrival of the British in the southern lands to discover and extract oil, as well as the discovery, classification and extraction of native plants for preservation in the great archive of the Royal Gardens at Kew. On the other hand, by looking at the technical mechanical factors, the focus was on the small groups of the working community (mostly the retired workers of the oil company) who archived the tools and objects. In the second episode of "Natural Trophies", the focus was on the oil substance, oil landscapes and resistant native plants that resisted this landscape change. In the "Natural Trophies" project, the artist tried to describe a situation where a kind of confrontation, coexistence and exchange between internal and external forces can be observed. The two previous projects have tried to investigate the genealogy and ontology of the concept of oil (in the face of the concept of colonialism) and its effects on the social and natural life of the people of the south (southwest) of Iran, but with the passing of those distant years and after nationalization the oil industry in Iran, we have faced a severe class difference in the production and distribution of this national wealth. What the people of the South suffer from is the normalized concept of exploitation. The focus of the upcoming project in the first part (Metal Seed) is based on this class difference, marginalization and constant poverty.

Project Title:

Surface Layers Project (2)

Studies on the margins of the oil industry

Introduction:

This project is about the impact of the oil phenomenon on the social and natural life of the people of southern Iran. The phenomenon of oil has caused significant changes and effects on the lives of the people of this region, including climate change, the construction of industrial workshops and labor camps, and the creation of very deprived areas next to the oil fields. Also, this phenomenon plays an important role in redefining the nature of the south. This project refers to the social and natural life of people whose human and non-human lives have been deeply and permanently affected by the discovery and extraction of oil, which has cast a shadow on their uncertain future until today.

This project is a continuation of the artist's previous project: "Oil: Height of the Depth" and "Natural Trophies". In fact, if we examine the course of these art projects, it has been moving from part to whole and vice versa. In "Oil: Height of Depth", an attempt was made to examine the genealogy and ontology of the phenomenon of oil in relation to nature and humans. The trilogy defined in "Oil: Height of Depth" was formed by focusing on the margin of the oil industry in the southwest of Iran and showed a broader picture from this historical, social perspective (historical, natural, social genealogy, the emergence of colonialism, the simultaneous entry of modernity into Iran with the discovery of oil).

Surface Layers Project 2/ Metal Seed/ Mohammad Hassanzadeh/ 2024

